

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023) 9 §:n 2 momentin, 26 §:n 2 momentin ja 53 §:n 4 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon välistä tiedonsaantioikeutta koskevan luovutusluvan kohdentamisesta potilastietoihin ja sosiaalihuollon asiakastietoihin sekä siitä, mitä tietoja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt ja muut asiakastietoja käsittelevät henkilöt työtehtävänsä ja annettavan palvelun perusteella saavat enintään käyttää ja mitkä potilasasiakirjamerkinnot ovat erityissuojattavia.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *sosiaalihuollon asiakkuustiedoilla* sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023), jäljempänä *asiakastietolaki*, 37 §:n 2-3 momentin mukaisia sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin kirjattavia asiakasta, asiakkuutta ja asiakkaan sosiaalipalveluja koskevia perustietoja sekä asiakkaan riskitiedot;
- 2) *sosiaalipalvelun järjestämisen prosessilla* sosiaalihuoltolain (1301/2014) 4 luvun mukaisen sosiaalihuollon toteuttamisen vaihetta, johon sisältyy asian vireille tulon, palvelutarpeen arvioinnin ja asiakkuuden suunnittelun vaiheiden jälkeen päätöksenteko asiakkaan sosiaalipalvelujen järjestämisestä;
- 3) *sosiaalipalvelun toteuttamisen prosessilla* asiakkaan sosiaalipalvelun toteuttamista sosiaalipalvelun järjestämisen prosessin jälkeen;
- 4) *potilasyyhteenvedolla* terveydenhuollossa potilasasiakirjoille kirjattuja potilaan keskeisiä terveystietoja, jotka sisältävät tiedot diagnooseista ja käyntisyistä, riskeistä, lääkityksestä, kuvantamistutkimuksista, laboratoriotuloksista, toimenpiteistä, rokotuksista, fysiologisista mittauksista ja potilaan toimintakyvystä.
- 5) *ajanvaraus- ja käyntitiedoilla* terveydenhuollon potilastietoihin sisältyviä terveydenhuollon vastaanottokäyntien ja hoitajaksojen ajanvaraustietoja sekä muita käyntien ja hoitajaksojen ajankohtia ja palveluyksiköitä koskevia tietoja;
- 6) *terveys- ja hoitosuunnitelmalla* terveydenhuollossa potilaalle laadittavaa, terveydenhuollon potilaan hoidon kokonaisvaltaiseen koordinointiin tarkoitettua suunnitelmaa, jota ylläpidetään valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen tiedonhallintapalvelun avulla; sekä
- 7) *päävastuullisella palvelunantajalla* yksityisen sosiaali- tai terveydenhuollon palvelunantajaa, jonka yhteydessä voi toimia muita palvelunantajia.

Käyttöoikeus potilastietoon terveydenhuollossa

3 §

Terveydenhuollon henkilöstön työtehtävät

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muiden potilastietoja käsittelevien henkilöiden käyttöoikeuksissa huomioon otettavat työtehtävät on jaoteltava seuraavasti:

- 1) laaja-alaiset potilaan terveystalvelujen järjestämisen ja toteuttamisen työtehtävät, joita ovat potilaan terveydentilan, toimintakyvyn ja hoidon tarpeen arviointi, diagnostiikka, potilaan terveystalvelujen järjestäminen sekä hoito ja kuntoutus, konsultaatio sekä terveydenhuollon todistusten ja viranomaispäätösten antaminen;
- 2) rajatut potilaan terveystalvelujen toteuttamisen työtehtävät, joita ovat potilaan terveydentilaan tai terveysongelmaan liittyvät hoito-, kuntoutus- ja tutkimustehtävät tai muut potilaalle laaditun suunnitelman mukaiset toimenpiteet;
- 3) terveystalvelujen toteuttamisen tuen työtehtävät;
- 4) lääkkeiden käytön arviointiin, toimittamiseen ja käytön opastukseen liittyvät työtehtävät; sekä
- 5) potilashallinnon tehtävät.

4 §

Terveydenhuollon palvelut

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muiden potilastietoja käsittelevien henkilöiden käyttöoikeuksissa huomioon otettavat palvelut on ryhmiteltävä seuraavasti:

- 1) terveydenhuollon vastaanottopalvelu;
- 2) sairaala- ja vuodeosastopalvelut;
- 3) työterveyshuollon palvelut;
- 4) suun terveydenhuollon palvelut;
- 5) kotisairaanhoido;
- 6) mielenterveys- ja päihdepalvelut;
- 7) ensihoito- ja päivystyspalvelut;
- 8) neuvolapalvelut;
- 9) opiskeluhuollon palvelut;
- 10) kuntoutuspalvelut;
- 11) sosiaalipalvelun yhteydessä annettavat terveystalvelut;
- 12) tutkimus- ja toimenpidepalvelut;
- 13) seulonta- ja rokotuspalvelut;
- 14) toiminnan tukipalvelut; sekä
- 15) sairaalan apteekkipalvelut.

5 §

Käyttöoikeus potilastietoihin laaja-alaisessa terveystalvelun järjestämisen ja toteuttamisen työtehtävässä

Laaja-alaisessa terveystalvelun järjestämisen ja toteuttamisen työtehtävässä 4 §:n 1-12 kohdan tarkoittamissa palveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus kaikkiin välttämättömiin potilastietoihin.

6 §

Käyttöoikeus potilastietoihin rajatuissa terveystietojen toteuttamisen työtehtävässä

Rajatussa terveystietojen toteuttamisen työtehtävässä 4 §:n 1-11 kohdan tarkoittamissa palveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) potilaan perustiedot;
- 2) omaa tehtävää koskevat pyynnöt ja läheteet sekä palvelua koskevat tilaukset tai vastaavat;
- 3) terveys- ja hoitosuunnitelma ja ammattiryhmää, erikoisalaa tai antamaansa palvelua koskevat hoito- ja kuntoutussuunnitelmat;
- 4) omaa ammattiryhmää, erikoisalaa tai palvelua koskevat ajanvaraus- ja käyntitiedot;
- 5) omaa ammattiryhmää, erikoisalaa tai palvelua koskevat potilastiedot; sekä
- 6) potilasyhteenveto.

Rajatussa terveystietojen toteuttamisen työtehtävässä 4 §:n 12 kohdan tarkoittamissa tutkimus- ja toimenpidepalveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) potilaan perustiedot;
- 2) omaa tehtävää koskevat pyynnöt ja läheteet sekä palvelua koskevat tilaukset tai vastaavat;
- 3) terveys- ja hoitosuunnitelma sekä antamaansa palvelua koskevat hoito- ja kuntoutussuunnitelmat;
- 4) kyseistä palvelua koskevat ajanvaraus- ja käyntitiedot; sekä
- 5) riskitiedot.

Rajatussa terveystietojen toteuttamisen työtehtävässä 4 §:n 13 kohdan tarkoittamissa seulonta- ja rokotuspalveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) potilaan perustiedot;
- 2) omaa tehtävää koskevat ajanvaraustiedot, pyynnöt, läheteet, palvelua koskevat tilaukset tai vastaavat;
- 3) seulontapalveluissa kyseiseen seulontaan liittyvät tiedot; sekä
- 4) rokotuspalveluissa riskitiedot, diagnoosit sekä aiemmat rokotukset.

7 §

Käyttöoikeus potilastietoihin terveystietojen toteuttamisen tuen työtehtävässä

Terveystietojen toteuttamisen tuen työtehtävässä kaikissa 4 §:n tarkoittamissa palveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) potilaan perustiedot; sekä
- 2) omaa tehtävää koskevat ajanvaraustiedot, pyynnöt, läheteet sekä palvelua koskevat tilaukset tai vastaavat.

8 §

Käyttöoikeus potilastietoihin lääkkeiden käytön arviointiin, toimittamiseen ja käytön opastukseen liittyvissä työtehtävissä

Lääkkeiden käytön arviointiin ja käytön opastukseen liittyvässä työtehtävässä 4 §:n 1 ja 2 kohdan, 5-7 kohdan ja 15 kohdan tarkoittamissa palveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) potilaan perustiedot; sekä
- 2) potilasyhteen veto sisältäen keskeiset terveystiedot (diagnoosit, riskitiedot, lääkitys, kuvantaminen, laboratoriotulokset, toimenpiteet, rokotukset, mittaukset, toimintakyky).

Lääkkeiden käytön toimittamiseen liittyvässä työtehtävässä 4 §:n 15 kohdan tarkoittamissa sairaalan apteekkipalveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) potilaan perustiedot; sekä
- 2) lääkitystiedot.

9 §

Käyttöoikeus potilastietoihin potilashallinnon tehtävässä

Potilashallinnon tehtävässä kaikissa 4 §:n mukaisissa palveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) potilaan perustiedot, hoitotahto ja elinluovutustahto;
- 2) palvelunantajan omat ajanvaraus- ja käyntitiedot;
- 3) palvelunantajan omat pyynnöt, lähetteet, palvelua koskevat tilaukset ja vastaavat;
- 4) laskutukseen liittyvissä tehtävissä laskutusperusteena käytettävät palvelunantajan omat potilastiedot; sekä
- 5) muissa potilashallinnon tehtävissä tehtävän edellyttämät palvelunantajan omat potilastiedot.

Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoon sosiaalihuollossa

10 §

Sosiaalihuollon henkilöstön työtehtävät

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ja muiden sosiaalihuollon asiakastietoja käsittelevien henkilöiden käyttöoikeuksissa huomioon otettavat työtehtävät on julkisessa sosiaalihuollossa jaoteltava seuraavasti:

- 1) laajan asiakasvastuun työtehtävät, joihin sisältyy vastuu laaja-alaisesta palvelutarpeen arvioinnista, asiakkaan saamien palveluiden kokonaisuuden suunnittelusta ja yhteensovittamisesta tai muista asiakkaan vastuutyöntekijälle kuuluvista tehtävistä palvelunjärjestäjän toiminnassa;
- 2) sosiaalipalvelun järjestämisen tehtävät, joihin sisältyy laajaa asiakasvastuuta suppeampi vastuu sosiaalipalveluiden ja muun tuen järjestämisestä asiakkaalle tietyssä palvelutehtävässä palvelunjärjestäjän toiminnassa;
- 3) lastenvalvojan tehtävät;
- 4) sosiaalipalvelun toteutus; sekä
- 5) sosiaalihuollon hallinnolliset tehtävät.

Yksityisessä sosiaalihuollossa työtehtävät on jaoteltava seuraavasti:

- 1) laajan asiakasvastuun työtehtävät, joita ovat asiakkaan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvan sosiaalipalvelun järjestämiseen liittyvät tehtävät;
- 2) sosiaalipalvelun toteutus; sekä

3) sosiaalihuollon hallinnolliset tehtävät.

11 §

Sosiaalihuollon palvelutehtävät ja niissä annettavat palvelut

Käyttöoikeuksien määrittelyssä sosiaalihuollon asiakastietoihin on huomioitava palvelutehtävät ja niissä annettavat sosiaalipalvelut, joista säädetään sosiaalihuoltolain 14 §:ssä.

Lisäksi on huomioitava eri palvelutehtäviin sisältyvät sosiaalihuollon toiminnan tukipalvelut.

12 §

Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoihin laajan asiakasvastuun tehtävässä julkisessa sosiaalihuollossa

Laajan asiakasvastuun työtehtävässä sosiaalipäivystyksessä, palvelutarpeen arvioinnissa, asiakkuuden suunnittelussa ja omatyöntekijän tehtävässä on käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakkuustietoihin sekä kaikkiin palvelutehtäviin kuuluviin asiakastietoihin lukuun ottamatta perheasioiden sovittelun ja turvakotipalvelun toteutuksen prosesseissa kirjattavia asiakastietoja sekä merkintöjä terapeuttisesta työskentelystä ja asiakkaalle tehdystä tutkimuksesta. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja lastensuojelun johtavan viranhaltijan tehtävissä on käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakkuustietoihin sekä kaikkiin palvelutehtäviin kuuluviin asiakastietoihin lukuun ottamatta perheasioiden sovittelun toteutuksen prosessissa kirjattavia asiakastietoja ja merkintöjä terapeuttisesta työskentelystä asiakkaalle tehdystä tutkimuksesta.

13 §

Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoihin sosiaalipalvelun järjestämisen tehtävässä

Julkisessa sosiaalihuollossa ammattihenkilöllä, jonka työtehtäviin sisältyy sosiaalipalvelujen järjestäminen asiakkaalle, on käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakkuustietoihin sekä lapsiperheiden, työikäisten ja iäkkäiden palvelujen asiakastietoihin.

Vammaispalvelujen palvelutehtävässä ammattihenkilöllä on lisäksi käyttöoikeus vammaispalvelun asiakastietoihin. Lastensuojelun palvelutehtävässä on lisäksi käyttöoikeus lastensuojelun asiakastietoihin. Päihde- ja riippuvuustyön erityisten palveluiden palvelutehtävässä on lisäksi käyttöoikeus päihde- ja riippuvuustyön erityisten palveluiden palvelutehtävän asiakastietoihin. Perheoikeudellisten palvelujen palvelutehtävässä on lisäksi oikeus perheoikeudellisten palveluiden asiakastietoihin.

Käyttöoikeutta ei sosiaalipalvelun järjestämisen työtehtävässä kuitenkaan ole turvakotipalvelun toteutuksen prosessissa kirjattaviin asiakastietoihin eikä merkintöihin terapeuttisesta työskentelystä tai merkintöihin asiakkaalle tehdystä tutkimuksesta.

14 §

Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoihin lastenvalvojan tehtävässä

Lastenvalvojan tehtävässä on käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakkuustietoihin sekä perheoikeudellisten palvelujen, lapsiperheiden palvelujen ja työikäisten palvelujen asiakastietoihin. Käyttöoikeutta ei kuitenkaan ole perheasioiden sovittelun ja turvakotipalvelun toteutuksen prosesseissa kirjattaviin asiakastietoihin eikä merkintöihin terapeuttisesta työskentelystä tai asiakkaalle tehdystä tutkimuksesta.

Jos lastenvalvojan tehtävään sisältyy lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa (361/1983) tarkoitettujen selvitysten laatiminen tai sosiaalihuoltolain 27 §:ssä tarkoitettujen valvottujen ja tuettujen tapaamisten sekä valvottujen vaihtojen järjestäminen, on käyttöoikeus lisäksi lastensuojelun asiakastietoihin.

15 §

Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoihin sosiaalipalvelun toteutuksen tehtävässä julkisessa sosiaalihuollossa

Julkisessa sosiaalihuollossa sosiaalipalvelun toteutuksen työtehtävässä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) sosiaalihuollon asiakkuustiedot;
- 2) asiakassuunnitelmat ja palvelutarpeen arviot siinä palvelutehtävässä tai palvelutehtävissä, joihin työtehtävät kohdistuvat; sekä
- 3) annettavan sosiaalipalvelun ja siihen olennaisesti liittyvien muiden sosiaalipalveluiden järjestämisen ja toteutuksen prosesseissa kirjattavat asiakastiedot.

Omaishoidon tuen, toimeentulotukipalvelun, taloudellisen toimintakyvyn edistämisen, sosiaalisen luototuksen ja turvakotipalvelun toteutuksessa on 1 momentissa säädetyn lisäksi käyttöoikeus toteutettavaa sosiaalipalvelua koskeviin asiakastietoihin kaikissa palvelutehtävissä.

Adoptioeuvonnan toteutuksessa on 1 momentissa säädetyn lisäksi käyttöoikeus lapsiperheiden palvelujen, lastensuojelun ja työikäisten palvelujen asiakastietoihin, lukuun ottamatta turvakotipalvelun toteutuksen prosessissa kirjattavia asiakastietoja ja merkintöjä terapeutisesta työskentelystä ja asiakkaalle tehdystä tutkimuksesta.

Perheasioiden sovittelun toteutuksessa on käyttöoikeus kuitenkin ainoastaan perheasioiden sovittelun asiakastietoihin.

16 §

Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoihin yksityisen sosiaalihuollon työtehtävässä

Yksityisessä sosiaalihuollossa laajan asiakasvastuun tehtävässä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) palvelunantajan omaan rekisteriin kuuluvat sosiaalihuollon asiakkuustiedot, palvelunantajan ja asiakkaan välinen sopimus palvelun tuottamisesta sekä palvelun toteuttamiseksi laaditut suunnitelmat; sekä
- 2) annettaviin palveluihin liittyvät palvelun toteutuksen prosesseissa kirjatut asiakastiedot, asiakassuunnitelmat ja palvelutarpeen arviot siinä palvelutehtävässä tai palvelutehtävissä, joihin työtehtävät kohdistuvat.

Yksityisessä sosiaalihuollossa sosiaalipalvelujen toteutuksen työtehtävässä on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- 1) palvelunantajan omaan rekisteriin kuuluvat sosiaalihuollon asiakkuustiedot, palvelunantajan ja asiakkaan välinen sopimus palvelujen tuottamisesta sekä palvelun toteuttamiseksi laaditut suunnitelmat;
- 2) omaan tehtävään kuuluvaa sosiaalipalvelua koskevat, palvelun toteutuksen prosesseissa syntyvät asiakastiedot, asiakassuunnitelmat ja palvelutarpeen arviot siinä palvelutehtävässä tai palvelutehtävissä, joihin työtehtävät kohdistuvat.

17 §

Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoihin sosiaalihuollon hallinnollisissa tehtävissä

Sosiaalihuollon hallinnollisissa tehtävissä kaikissa palvelutehtävissä on käyttöoikeus välttämättömiin asiakastietoihin lukuun ottamatta perheasioiden sovittelun ja turvakotipalvelun toteutuksen asiakastiedot sekä asiakirjat koskien merkintöjä terapeuttisesta työskentelystä ja asiakkaalle tehdystä tutkimuksesta.

Käyttöoikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä

18 §

Käyttöoikeus sosiaalihuollon asiakastietoihin terveydenhuollon työtehtävissä

Kun kyse on asiakastietolain 53 §:n mukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisestä palvelusta toimipisteessä tai terveydenhuollon palvelunantajan tiedonsaantioikeudesta sosiaalihuollon asiakastietoihin, on laaja-alaisessa terveystalouden järjestämisen ja toteuttamisen tehtävissä 4 §:n 1-11 kohdan mukaisissa palveluissa ja rajatussa terveystalouden toteuttamisen tehtävissä hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvissa 4 §:n 10 kohdan mukaisissa kuntoutuspalveluissa ja 11 kohdan mukaisessa sosiaalipalvelun yhteydessä annettavissa terveystalouden palveluissa käyttöoikeus seuraaviin tietoihin lukuun ottamatta turvakotipalvelun toteutuksen asiakastietoja:

- 1) sosiaalihuollon asiakkuustiedot; sekä
- 2) lapsiperheiden, työikäisten, iäkkäiden, lastensuojelun, vammaispalvelun ja päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen palvelutehtävissä kirjatut
  - a) palvelutarpeen arviot;
  - b) asiakassuunnitelmat ja palvelujen toteuttamissuunnitelmat;
  - c) toimintakykyarviot ja merkinnät toimintakyvystä; sekä
  - d) asiakaskertomusmerkinnät asiakkaan arjesta, neuvottelusta, ohjauksesta ja neuvonnasta, tapaamisesta tai yhteydenotosta sekä neuvottelun, tapaamisen tai yhteydenoton peruuntumisesta.

Kun kyse on asiakastietolain 53 §:n 1 momentissa tarkoitettusta sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisestä palvelusta, on rajatussa terveystalouden toteuttamisen tehtävissä käyttöoikeus kuitenkin ainoastaan asiakastietoihin siinä sosiaalihuollon palvelutehtävissä tai palvelutehtävissä, johon työtehtävä kohdistuu.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977, jäljempänä *erityishuoltolaki*) tarkoittamassa erityishuollon palvelussa on 1 ja 2 momentissa mainitun lisäksi oikeus tahdosta riippumattomasti erityishuoltoa ja siihen sisältyviä rajoitustoimenpiteitä koskeviin päätöksiin.

19 §

Käyttöoikeus potilastietoihin sosiaalihuollon työtehtävissä

Kun kyse on asiakastietolain 53 §:n mukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisestä palvelusta toimipisteessä tai sosiaalihuollon palvelunantajan ja sosiaalihuollon viranomaisen tiedonsaantioikeudesta potilastietoihin, on laajan asiakasvastuun ja palvelun järjestämisen tehtävissä käyttöoikeus kaikkiin välttämättömiin potilastietoihin.

Sosiaalipalvelun toteutuksen tehtävissä kasvatus- ja perheneuvonnan, kotihoidon, yhteisöllisen ja tuetun asumisen, ympärivuorokautisen palveluasumisen, omaishoidon tuen, laitospalvelun, lastensuojelun perhekuntoutuksen, sosiaalisen kuntoutuksen ja ammatillisen perhehoidon palveluissa sekä sosiaalihuoltolain 24 ja 24 a §:n mukaisiin päihde- ja riippuvuustyöhön ja päihde- ja riippuvuustyön erityisiin palveluihin, sosiaalihuoltolain 25 ja 25 a §:n mukaiseen

mielenterveystyöhön ja mielenterveyspalveluihin sekä erityishuoltolain mukaiseen erityishuoltoon sisältyvissä palveluissa on käyttöoikeus seuraaviin tietoihin:

- a) potilasyhteenveto;
- b) terveys- ja hoitosuunnitelma ja muut hoito- ja kuntoutussuunnitelmat;
- c) hoitajaksojen väli- ja loppuarviot;
- d) ajanvaraus- ja käyntitiedot; sekä
- e) muut annettavan palvelun kannalta välttämättömät potilastiedot.

Sosiaalipalvelun toteutuksen tehtävässä vammaispalvelun päivätoiminnassa on käyttöoikeus lääkitys- ja riskitietoihin. Erityishuoltolaissa tarkoitetuissa erityishuollon palvelussa, työtoiminnassa ja päivätoiminnassa on 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi oikeus kyseistä palvelua koskeviin tahdosta riippumattoman hoidon päätöksiin ja rajoitustoimenpiteitä koskeviin päätöksiin.

Käyttöoikeudet asiakastietoon sosiaali- ja terveydenhuollon muissa tehtävissä

20 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon muut työtehtävät

Sosiaali- ja terveydenhuollossa muiden asiakastietoja käsittelevien henkilöiden käyttöoikeuksissa muut huomioon otettavat työtehtävät on jaoteltava seuraavasti:

- 1) sosiaali- ja terveydenhuoltoalojen opiskelijat;
- 2) ICT-tekniikan henkilöstön ja sovellustuen työtehtävät;
- 3) arkistotoimen ja asiakirjahallinnon tehtävät; sekä
- 4) muistutusten ja kanteluiden käsittelyyn, laadunvalvontaan ja asiakaspalautteen käsittelyyn liittyvät työtehtävät.

21 §

Sosiaali- ja terveydenhuoltoalojen opiskelijoiden käyttöoikeudet

Sosiaali- ja terveydenhuoltoalojen opiskelijoille voidaan harjoittelujakson ajaksi antaa työtehtävää ja toteutettavaa palvelua vastaavat käyttöoikeudet heidän toimiessaan sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön ohjauksessa.

22 §

Käyttöoikeus ICT-tekniikan henkilöstön työtehtävissä

ICT-tekniikan henkilöstön työtehtävissä ja 4 §:n 14 kohdan ja 11 §:n 2 momentin mukaisissa toiminnan tukipalveluissa asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus palvelunantajan oman asiakas- ja potilasrekisterin välttämättömiin tietoihin sekä palvelunantajan tietojärjestelmissä käsiteltäviin muihin välttämättömiin tietoihin.

23 §

Käyttöoikeus arkistotoimen ja asiakirjahallinnon työtehtävissä

Arkistotoimen ja asiakirjahallinnon työtehtävissä ja 4 §:n 14 kohdan ja 11 §:n 2 momentin mukaisissa toiminnan tukipalveluissa asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus palvelunantajan oman asiakas- ja potilasrekisterin välttämättömiin tietoihin.

24 §

Käyttöoikeus muistutusten ja kanteluiden käsittelyyn, laadunvalvontaan ja asiakaspalautteen käsittelyyn liittyvissä työtehtävissä

Muistutusten ja kanteluiden käsittelyyn, laadunvalvontaan ja asiakaspalautteen käsittelyyn liittyvissä työtehtävissä kaikissa tämän asetuksen 4 §:n mukaisissa palveluissa ja kaikissa sosiaalipalveluissa ammattihenkilöillä ja muilla asiakastietoja käsittelevillä henkilöillä on käyttöoikeus palvelunantajan oman asiakas- ja potilasrekisterin välttämättömiin tietoihin.

Luovutuslupa

25 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon välisen luovutusluvan kohdentaminen

Asiakas voi kohdistaa potilastietoja koskevan luovutusluvan

- 1) palvelunantajan perusteella siten, että luvan perusteella tietoja voi luovuttaa
  - a) hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin järjestämään sosiaalihuoltoon;
  - b) nimeämälleen valtion sosiaalihuollon toimintayksikölle, tai
  - c) nimeämälleen yksityisen sosiaalihuollon päävastuulliselle palvelunantajalle ja sen yhteydessä toimiville muille palvelunantajille; sekä
- 2) tietosisältöjen perusteella siten, että luvan perusteella voi luovuttaa
  - a) potilaskertomukseen sisältyvä potilastietoja;
  - b) ajanvaraus- ja käyntitietoja; tai
  - c) terveydenhuollossa laadittuja lausuntoja tai todistuksia.

Asiakas voi kohdistaa sosiaalihuollon asiakastietoja koskevan luovutusluvan:

- 1) palvelunantajan perusteella siten, että luvan perusteella tietoja voi luovuttaa
  - a) hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän järjestämään terveydenhuoltoon,
  - b) nimeämälleen valtion terveydenhuollon toimintayksikölle tai puolustusvoimien terveydenhuollolle,
  - c) nimeämälleen yksityisen terveydenhuollon päävastuulliselle palvelunantajalle ja sen yhteydessä toimiville muille palvelunantajille; tai
  - d) nimeämälleen työterveyshuollon palvelunantajalle; sekä
- 2) tietosisältöjen perusteella siten, että luvan perusteella voi luovuttaa palvelutehtävittäin lapsiperheiden, työikäisten, iäkkäiden, lastensuojelun, vammaispalvelujen tai päihde- ja riippuvuustyön erityisten palveluiden palvelutehtäviin kuuluvia asiakastietoja. Luovutuslupa ei koske turvakotipalvelun tai perheasioiden sovittelun toteutuksessa kirjattavia sosiaalihuollon asiakastietoja.

Lisäksi luovutusluvan voi kohdentaa koskemaan henkilön valitsemalla aikavälillä laadittuja tai laadittavia asiakasasiakirjoja.

Potilastietojen erityissuojaus

26 §

Erityissuojattavat potilastiedot

Erityissuojattavia potilastietoja ovat asiakastietolain 26 §:ssä säädettyjen perinnöllisyyslääketieteen ja psykiatrian potilasasiakirjamerkintöjen lisäksi seksuaaliterapian, psykologiapalvelun ja mielenterveys- ja päihdepalvelun potilasasiakirjamerkinnät.

Voimaantulo

27 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024. Asetuksen 19 §:n mukaisella tavalla kohdennettava luovutuslupa tulee ottaa käyttöön viimeistään silloin, kun sosiaali- ja terveydenhuollon välinen tiedonsaantioikeus toteutetaan valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen avulla. Asetuksen 26 §:n mukainen erityissuojaus on toteutettava viimeistään 1 päivänä lokakuuta 2026. Asetuksen 19 §:n mukaista sosiaalihuollon henkilöstön käyttöoikeutta reseptikukseen tallennettuihin lääkemääräystietoihin sovelletaan 1 päivästä lokakuuta 2027 lähtien.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä ..kuuta 2024.

Helsingissä x.x.20xx

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso

Erityisasiantuntija Anna Sandberg